

Ikt. sz.: MGB-42/16-3/2023.

MGB-7/2023. sz. ülés
(MGB-16/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági Bizottságának**
2023. október 9-én, hétfőn, 10 óra 04 perckor
az Országház Darányi Ignác termében (földszint 4.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Magyarország GMO-mentességének megőrzéséről szóló H/4725. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	5
<i>Dr. Keresztes László Lóránt szóbeli kiegészítése</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	6
<i>Dr. Keresztes László Lóránt reflexiója</i>	11
<i>Szavazás</i>	12
<i>A növényvédőszeresek használatának drasztikus csökkentéséről szóló H/4953. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	12
<i>Dr. Keresztes László Lóránt szóbeli kiegészítése</i>	13
<i>Hozzászólás</i>	14
<i>Dr. Keresztes László Lóránt reflexiója</i>	15
<i>Szavazás</i>	15
<i>Egyebek</i>	15

Napirendi javaslat

1. Magyarország GMO-mentességének megőrzéséről szóló határozati javaslat (H/4725. szám)
(Ungár Péter, Dr. Keresztes László Lóránt (LMP) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. A növényvédőszeresek használatának drasztikus csökkentéséről szóló határozati javaslat (H/4953. szám)
(Dr. Keresztes László Lóránt, Ungár Péter (LMP) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Font Sándor (Fidesz), a bizottság elnöke

Gyórfy Balázs (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Földi Judit (DK), a bizottság alelnöke
 Dankó Béla (Fidesz)
 Kovács Zsolt (Fidesz)
 Pócs János (Fidesz)
 Mihálffy Béla (KDNP)
 Bencze János (Jobbik)
 Dócs Dávid (Mi Hazánk)

Helyettesítési megbízást adott

Czerván György (Fidesz) Font Sándornak (Fidesz)
 Horváth István (Fidesz) Gyórfy Balázsnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Keresztes László Lóránt (LMP) országgyűlési képviselő, előterjesztő

Megjelent

Polgár Gábor Miklós ügyvezető igazgató (Vetőmag Szövetség)
 Dr. Jung Ivett szerkesztő, újságíró (Magyar Mezőgazdaság Kft.)
 Csósz Tibor tanácsos (MOSZ)
 Hantos Krisztina (Infoszolg)
 Schváb Ninetta (LMP-frakció)
 Haller Klaudia (Fidesz)
 Polgár Emese (LMP-frakció)
 Dolla János (Mi Hazánk)
 Binder Csaba (Mi Hazánk)
 Görög Róbert ügyvezető / managing director (Magyar Növényvédelmi Szövetség)
 Dr. Szilvás Zoltán vezető stratégiai szakértő (Nemzeti Agrárgazdasági Kamara)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 04 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait. Köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket. Köszöntöm mindazokat, akik figyelemmel kísérik bizottságunk nyílt ülését.

A napirendipont-tervezetet a képviselőtársaink a szokásos módon megkapták. Kérdezem, hogy a tervezethez van-e kérdés, észrevétel. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor szavazunk róla. Ki az, aki egyetért a tervezettel? Aki igen, az kézfeltartással ezt jelezze. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ez többség mindenféleképpen.

Magyarország GMO-mentességének megőrzéséről szóló H/4725. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Az 1. napirendi pont a Magyarország GMO-mentességének megőrzéséről szóló határozati javaslat. Ezzel a címmel már egyszer találkoztunk, az előadóval is, akit szeretettel köszöntök, Keresztes László Lórántot, az LMP képviselőjében, sőt, a 2. napirendi pont címével is egyszer találkoztunk már. Ez egy ritka pillanat a Mezőgazdasági Bizottság történetében.

Végigolvastam mind a két indítványt, a tavaly őszt is, most a GMO-sról beszélek, az 1-es indítványról, és természetesen látni vélem a különbséget. A két indítvány szinte teljes egészében a szövegében megegyezik, a javaslat is, az 1-2. pont, a felvezető szöveg és az indoklás egy picit más, mert hivatkozik az Európai Bizottság 2023. júliusi kezdeményezésére, a génszerkesztéssel kapcsolatos problémakörre, amelyben az Európai Bíróság már egyszer állást foglalt, és a magyar kormány és a mi parlamenti többségünknek kedvező állásfoglalást adott. Ennek a lényege, hogy a génszerkesztett, új típusú növényeket is klasszikus GMO-s növényeknek kell kezelni, és azon eljárás menetében kell az adott tagországoknak bánni vele, ha netán engedélyezni szeretnék, engedélyezési eljárás és minden egyéb.

Most a Bizottság megnyitotta ezt a kérdéskört egy új szemléleten keresztül, amelyben többen az Európai Unió más tagországaiban is... Azért merem ezt mondani, mert két héttel ezelőtt Zágrábban egy kétnapos konferencián képviseltem a bizottságot pont egy ilyen két témakörben a horvát parlament összehívása következtében, az egyik napirendi pont erről szólt, és a Bizottság mintha menekülőutat szeretne adni a génszerkesztett, új típusú szaporítóanyagoknak. Mi ezzel továbbra sem értünk egyet, emiatt kormányzati álláspont, nyilatkozat is született, és ezért voltunk elbizonytalanodva, hogy az LMP, ismerve az összes információt - ebben nagyon bízom -, mégis napirendi javaslatra kérte ezt az új számon benyújtott határozati javaslatot.

Megadom a szót az előterjesztőnek.

Dr. Keresztes László Lóránt szóbeli kiegészítése

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Valóban ez a július 5-ei európai bizottsági döntés az, ami aktualitást adott a mi határozati javaslatunknak. Szeretném jelezni a tisztelt bizottságnak, hogy ma reggel 9 órától az Európai Ügyek Bizottsága is e kérdéssel foglalkozott, ez volt az 1. napirendi pont, ott is jelen voltam és felszólaltam az ülésen.

Nagy öröm számomra, hogy úgy tűnik, hogy az a nemzeti egység, a GMO-technológiákkal szembeni nemzeti egység jelen pillanatban szilárdnak tűnik. Ez azért is fontos, vagy azért is fontos, hogy erről beszéljünk, mert már van olyan frakció a Magyar Országgyűlésben, amelynek így a programját olvasva ez nem teljesen egyértelmű. Tehát mondhatjuk úgy, hogy szükséges ezekről a kérdésekről a plenáris ülésen is beszélni.

2006-ban nyilvánította ki az akkori öt parlamenti párt a nemzeti egységet ebben a kérdésben; 2012 óta az Alaptörvény is megerősíti, hogy Magyarország törekszik arra, hogy a genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdaság fenntartása egy fontos nemzeti érdek, és szembemegy ezzel, és ahogy elnök úr is mondta, az Európai Bíróság döntésével is szembemegy az Európai Bizottság döntése.

Én azt gondolom, hogy nem kell különösebben taglalni, hogy mi lehet ennek az oka. E mögött nagyvállalati lobbí van, valóban egy ilyen bújtatott, burkolt döntéshozatali mechanizmus, amivel át akarják törni ezeket a falakat, és ilyen módon, megkerülve egyébként az európai polgárok döntő többségének a sziklaszilárd véleményét, szembe akarnak menni egyébként az európai érdekekkel, a magyar nemzeti érdekekkel is, hozzáteszem egyébként, hogy az Alaptörvényben megfogalmazott nagyon fontos szempontokkal is és fontos rendelkezésekkel.

Hogy erről beszélnünk kell, ez megerősíti azt is, hogy reggel az Európai Ügyek Bizottsága egy szubszidiaritási eljárás megindításáról döntött, tehát holnap a plenáris ülésen már erről beszélni fogunk. Ez egy kicsit más jellegű indítvány, mint amit mi indítványoztunk. Ez a szubszidiaritási eljárás kifejezetten azzal foglalkozik, hogy ez az európai bizottsági előterjesztés sérti a szubszidiaritást, és ezért egy jelzést küldhet a Magyar Országgyűlés, amit természetesen mi maximálisan támogatunk, a szavazatunkkal is támogatni fogjuk.

Ugyanakkor nagyon fontosnak érezzük, látva ezt az elképesztő nagyvállalati lobbít és a lobbierdekek érvényesítését, hogy a - remélem - teljes nemzeti egység ebben a kérdésben szilárd, és fontosnak tartjuk, és ezért is van ez a javaslat az Országgyűlés előtt, hogy ezt szavazatunkkal megerősítsük. Én azt gondolom, hogy az megerősíti mindenképpen a kormány tárgyalási pozícióját, ha tud arra hivatkozni, hogy teljes parlamenti egység és teljes nemzeti egység van e mögött. Úgyhogy én most nem térek ki arra, ami, én azt gondolom, hogy holnap amúgy is vitatéma lesz, hogy pontosan milyen pontokon sérti az Európai Bizottság döntése a szubszidiaritást. Én azt gondolom, hogy ez a javaslat kiegészíti azt, amit egyébként ilyen módon jogtechnikai kérdések tekintetében a mai napon indítványozni fog az Európai Ügyek Bizottsága. Ilyen módon kétirányú, két nagyon fontos irányú döntést tud hozni - remélhetőleg nemzeti egységgel - az Országgyűlés. Ezért is, mivel ebben a kérdésben én úgy tapasztalom, hogy egyetértés van, kérem a tisztelt bizottságot, hogy támogassa a javaslat tárgysorozatba vételét, és akkor valóban egy nagyon erőteljes üzenetet tudunk küldeni mindazoknak a lobbierdekeknek, amelyek egyébként az Európai Bizottság kezét vezetik, amikor ilyen gyalázatos indítványokat terjesztenek elő. Úgyhogy köszönöm szépen előre is, ha a bizottság támogatja az LMP indítványát, hogy erről tudjunk a plenárison tárgyalni. Köszönöm, elnök úr.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdés, észrevétel van-e a bizottsági tagok részéről? *(Nincs jelentkező.)*

Annyit szeretnék megjegyezni: direkt elővettem a bizottsági ülésen elhangzottakat, a múltkor mindkét fél, tehát úgy értem, a kormányoldal, ellenzék részéről is nagyon részletesen kifejtettük, hogy egyelőre a magyar álláspont változatlan.

Egy egyedi utat jártunk végig 2006-tól kezdve, akkor ellenzékben kezdteményeztük az akkori kormánynál és Gráf József agrárminiszternél, hogy utasítsuk el a GMO-s növények magyarországi köztermesztésbe vonását. Ez egy rendkívül feszes döntés volt, mert az akkori kormány mögött álló magyarországi nagyüzemi lobbink inkább szerette volna bevezetni. Közismert, hogy az MSZP-nek volt egy nagyon erős kapcsolata ezzel a nagyüzemi lobbival, történelmi okok miatt, ez a privatizáció következménye is, nem ragozom, hogyan alakultak ki ilyen nagyobb üzemi rendszerek a privatizáció után.

De a javaslatunk hatására, és akkor magam kezdeményeztem egy GMO-s nyílt napot a parlamentben, egész napos konferencia volt, minden fél, a támogató meg az ellenző fél is megszólalhatott magas szinten, és azon az ülésen a záró gondolatokra Gráf Józsefet kértük fel éppen, hogy nyilatkozzon, hogy most már a kormánynak mi az álláspontja. A lényeg, hogy ott jelentette be, hogy a kormány végül is elfogadta a GMO-mentes státusz felé törekvést.

Ennek mi nagyon örültünk, és ahogy 2010-ben kormányzati többségbe kerültünk, és az új Alaptörvény megalkotása megszületett, ebbe bele is foglaltuk, hogy bármit hoz a sors a mi kormányzati életünkkel kapcsolatosan, bárkik lesznek is majd egyszer a kormányzók Magyarországon, azt az álláspontot, hogy egy GMO-mentes termesztési környezetet akarunk fenntartani, maximum majd kétharmados többséggel lehessen megváltoztatni, mert akkor az azt jelenti, hogy a társadalmi többség tényleg azt akarja, hogy ezt változtassuk meg. Ezen nyugszik a magyar álláspont azóta is, amit múltkor elég részletesen kifejtettünk.

Most azt látjuk, hogy az Európai Bizottság meg akarja kerülni vagy kísérletet tesz rá, hogy az Európai Bíróság egyértelmű döntésével szemben hogyan lehetne visszakúszni ezeknek a génszerkesztett növényeknek a mentességi állapotába. Ezzel, mint említettem, mi nem értünk egyet. Az esemény nagyon friss, nyáron történt, mindenhol parlamenti szünet, abszolút nem foglalkoztak még érdemben ezzel. Már a zágrábi konferencián külön szekció foglalkozott ezzel a kérdéskörrel. Gyakorlatilag a részt vevő 15-18 ország közül ketten voltak óvatosak nyilatkozni az abszolút elutasításból; a többi jelen lévő ország mezőgazdasági bizottsági elnökeinek és küldötteinek egyértelmű volt az álláspontja, hogy a Bíróság álláspontjával ért egyet, a génszerkesztés és a GMO-s növény kész, nincs ebben csiki-csuki játék.

Én üdvözlöm azt, hogy az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Bizottsága 2023. szeptember 27-én kvázi ebben a témakörben, ezt a témakört is érintve egy nyílt konferenciát tartott. Én ezt az utat látom továbbra is járhatónak, amikor fel akarjuk hívni a figyelmet, hogy nemcsak a parlament, hanem a magyarországi szervezetek, zöldszervezetek és mindenki, aki egyetértett 2006 óta, hogy ebben a státuszban vagyunk, ebből ne billenjük ki.

Jelen pillanatban a Bizottság közzétett anyagát ismerik a hozzáértők, és elemzik, hogy mit is írt oda le, és érdemi tárgyalás erről még nem folyt. Magyarul, ezek után derül majd ki, hogy mely országoknak egyáltalán mi az álláspontja az így benyújtott anyagról. Például az, hogy szabályos-e ez a benyújtás, csak hogy kezdjük rögtön az alapoknál, és ha netán igen, akkor a benne leírtak mit jelentenek az egyes tagországok szabadságelvére vonatkoztatva és az addigi meghozott nemzeti jogszabályokra vonatkoztatva.

Éppen ezért, ahogy a múltkori bizottsági ülésen ezt a témát megvitattuk, és nem vettük tárgysorozatba az indítványt, most is erre teszek javaslatot. Nem lennének semmivel sem előrébb a tárgysorozatba vétellel. Mondanám azt, hogy semmi nem változott a múltkori helyzet óta, mindazok a nagyon komoly hozzászóló, elemző anyagok, amelyeket ismerünk a múltkori bizottsági ülés óta, és mindaz, ami Magyarországon az Alaptörvényben biztosított álláspontot jelenti, továbbra is fennáll.

A Bizottság benyújtott iratával kapcsolatosan a kormány azonnal egy álláspontot közzé is tett, ennek a főcíme, hogy továbbra is kiállunk a magyar mezőgazdaság GMO-mentessége mellett. Most nem részletezem itt az ebben foglaltakat.

Ezért nem látom értelmét, hogy kvázi a bizottságunk egy ilyen határozati javaslat tárgysorozatba vételét engedélyezze, meghozza, mert nem ezen fog múlni a kérdés, hanem azon, hogy egyáltalán az elkezdődött vitában mi fog történni magával a benyújtott anyaggal, hogyan vélekednek erről az egyes országok, és milyen európai uniós szervek mozdulnak meg mellette vagy ellene, és ehhez mi tudunk-e erőt biztosítani.

Úgyhogy én ezért mondtam, hogy üdvözlöm a Fenntartható Fejlődés Bizottságának ezt a nyílt napos ülését, a szeptember 27-eit, mert attól tartok, hogy ilyen és ehhez hasonló ülések kellenek. Sokkal szélesebb társadalmi üzenet kell majd, ne értsék félre, ahogy annak idején, 2006-ban ezt magam kezdeményeztem az Országgyűlés nyílt napjának a megrendezésével, és bevonva az akkori zöldszervezeteket, a kutatóintézeteket és mindenkit, hogy álláspontjukat kifejtsék, és úgy gondolom, hogy most is ez lenne majd a hatékonyabb.

Tehát abban nincs kérdés, hogy a kormány álláspontja a benyújtott indítvány ismeretében nem változott meg, az Alaptörvényünk ennek ismeretében nem változott meg, nem is fog megváltozni, az ott leírtak nem fognak megváltozni. *(Dankó István megérkezik az ülésre.)* Egy olyan izgalmas időszak elé nézünk, hogy megnézzük, hogy az Európai Bizottság miért engedheti meg magának azt, amit másnak megtilt, hogy van egy uniós bírósági, európai bírósági döntés, azt nekünk mindig a fejünkre olvassa, már elnézést, Magyarországnak és bármely tagországnak, hogy onnantól kezdve, hogy az bírósági döntés, de jogszabályként kell értelmezni, tehát jogforrás lett a bírósági döntés, olyan, mintha arról a Parlament, a Bizottság és a Tanács döntött volna, pedig nem döntött, egy bíróság döntött, de onnantól kezdve azt be kell tartani mindenkinek, és meglepő módon most épp maga a Bizottság nem akarja ezt betartani. Mondhatnám, hogy legyenek társak abban a küzdelemben a benyújtók, az LMP is, amit a magyar kormány folytat időnként azzal a diszkriminációs eljárással szemben, amit az Európai Unió különféle szervei folytatnak Magyarországgal szemben, hogy nem egységesek a különféle eljárásuk Magyarországgal szemben. Én itt ezt látom, hogy most sem. Most önmagával nem egységes és hazudtolja meg önmagát a Bizottság. Ebben legyünk szívesek, tagországok, tagállamok egységesnek mutatkozni, hogy ilyet ne tessenek csinálni, kérem szépen.

Tehát itt sokkal nagyobb súlyú szerintem az a probléma, ami most itt a júliusi bizottsági benyújtással megtörtént. Ezért nem javaslom a tárgysorozatba vételét a javaslatnak, mert sem előre, sem hátra ez rajtunk most nem mozdítana, és az alaphelyzet változatlan, az Alaptörvényünk, a kormány álláspontja most is ugyanaz ebben a kérdésben, ami eddig volt, és élő az Európai Bíróság határozata, akkor mi ehhez igazodunk. Köszönöm szépen.

Ha nincs más hozzászóló, mert még egyszer meg kell kérdeznem, mert viszonyválaszra adunk szót az előterjesztőnek, és akkor teszem meg, ha nincs további hozzászóló ebben az ügyben. *(Jelzésre:)* Győrffy Balázs alelnök úr!

GYŐRFFY BALÁZS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Itt egy alapvetően érzelmi kérdéstről van szó. A GMO mint olyan tradicionálisan, klasszikusan azt jelenti, amikor két faj kromoszómáit olvasztjuk egybe, hogy ilyen konyhanyelven fogalmazzak. Tehát amikor a zsiráfot a szegfűvel, vagy nem tudom, a kolibrít a bálnával próbáljuk meg valahogyan összekeverni. Erre van példa, tehát jellemzően a kukorica-, repce-, szójatermesztésben a GMO megjelenik, és alapvetően valamilyen rezisztenciát próbálnak ezzel elérni, hogy valamilyen kártevővel vagy valamilyen növényvédő

szerral, ami a gyomirtást segíti, rezisztens legyen. Én azt gondolom, hogy ebben talán tökéletes azonosság van, hogy mikor az ember elkezd istent játszani, és elkezd egy olyan tevékenységet folytatni, amikor olyan élőlények jelenhetnek meg vagy jelentek meg a világban, amik egyébként maguktól soha az életben nem jöttek volna létre, azt gondolom, hogy az átlép egy bizonyos határt.

Az Európai Bíróság döntése azt mondja ki, hogy addig, amíg más döntés nem születik, az elővigyázatosság elvét alkalmazva a génszerkesztést, vagyis a CRISPR-technológiát egészen addig GMO-nak kell tekinteni, amíg ezzel kapcsolatban más típusú politikai döntés nem született. Ez a vita zajlik most társadalmilag, és az a kérdés, és ebben kell majd állást foglalni az Európai Unióban, hogy ezt a CRISPR-technológiát GMO-nak minősítjük, vagy nem. Az NGT-tervezet alapján azt mondják, hogy amennyiben maximum húsz kromoszómapárt módosítanak saját magával, ezt szeretném hangsúlyozni, tehát nem idegen faj génjeivel, abban az esetben azt nem kellene GMO-nak tekinteni.

Itt azért a tudomány oldaláról hadd mondjak néhány dolgot. Amikor elvetek egy búzát, és az kikel, azt hadd mondjam el, hogy az önmagában több mint 200 helyen mutálja saját magát, tehát több mint 200 kromoszómapár teljesen spontán mutációval változik. A tiltással kapcsolatban nekem egy nagyon nagy félelmem van, mégpedig az, hogy mivel itt nem egy transzgenetikus eljárásról van szó, tehát nincs olyan idegen gén, amivel bizonyítani lehetne, hogy milyen eljárással készült az adott növényi kultúra, hisz jellemzően erről beszélünk, azzal szemben a CRISPR-technológia, mivel a saját génjein belül halkít vagy erősít fel bizonyos részeket a DNS-spirálban, ezért kimutathatatlan. Tehát senki nem fogja tudni megállapítani az adott növényről, hogy az nemesítéssel vagy adott esetben...

Egyébként megjegyzem, a nemesítésbe beleszámít a radioaktív sugárzás is, tehát a durumbúza például úgy jött létre, hogy radioaktív sugárzásnak tették ki a búzát. Tehát akár így készült, akár ezzel a CRISPR-technológiával készült, nem lehet különbséget tenni a kettő között. Ez egy óriási kockázat, és ez nem környezetvédelmi, hanem gazdasági kockázat, hogy abban az esetben, ha előállítanak olyan fajtákat ezzel a CRISPR/Cas9-es megoldással, ami mondjuk, növényvédelmi szempontból egy sikeresebb megoldás, vagy adott esetben nem tartalmaz olyan összetevőket, amik mondjuk, az emberi egészségre károsak, hisz valljuk be, hogy mondjuk, a fokozott szénhidrátfogyasztás mennyire nem jó a szervezetnek, nyilván ennek is megvannak az alapjai, hogy miért, a kérdés az, hogy mi ezt hogy leszünk képesek kívül tartani akár az Európai Unió, akár Magyarország piacain. Bocsánat, nem is a piacain, mert a GMO-nak a kereskedelemben való jelenléte most is megvan, hisz a magyar állattenyésztés egy jelentős része a GMO-s szójára alapszik. Tehát ilyen értelemben, amikor arról beszélünk, hogy mi GMO-mentesek vagyunk, akkor arról van szó, hogy a köztermesztésben nincsenek transzgenetikus eljárással előállított növények. Nagyon nehéz lesz, legfőképpen nem lehet majd megvédeni sem Európát, sem Magyarországot az ilyen jellegű vetőmagoktól, mert ez bementés alapján fog történni.

Úgyhogy ez egy rendkívül nehéz vita nagyon sok összetevővel, ami kapcsán egyébként, mivel a GMO, amit én annak tartok, hogy transzgenetikus, tehát egy másik fajjal való keresztezést jelöl, pofonegyszerűen a tudomány már rég tart azon a szinten, hogy megállapítható. Sőt, néhány évvel ezelőtt, talán emlékszünk rá, volt is arra példa, hogy ha jól emlékszem, kukoricát ki kellett tárcsázni, talán Baranyában, talán nem mondom butaságot, mert került bele GMO-vetőmag, a hetvenezres zsákba néhány szem. Tehát nagyon szigorúak vagyunk, nagyon helyesen egyébként, de ez a megoldás, amit most génszerkesztésnek vagy új típusú nemesítésnek hívunk, ennek a nyomon követhetősége lehetetlen. Ebből kifolyólag ez nem tudományos, hanem egy érzelmi kérdés lesz, és nyilván az, ami így előáll ezekkel a megoldásokkal, ezt egyébként

mondjuk ki, spontán mutációval is bármikor létrejöhetne egyébként a természetben, ebből kifolyólag nem tudjuk kimutatni, hogy milyen eljárással lettek létrehozva. Tehát ez inkább egy érzelmi vita lesz. Én nagyon kíváncsian várom, hogy mi fog ebből kikerekedni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen, de az a helyzet, és épp ezért üdvözlöm sokadszorra a Fenntartható Fejlődés Bizottságának ezt a szeptemberi konferenciáját, hogy ott két előadó, Kőrösi Levente és Ricarda Steinbrecher egyértelműen azt bizonyította az ő álláspontjuk alapján, hogy ez csak egy elméleti okoskodás, hogy természeti környezetben is létrejöhetne az a fajta génszerkesztés által előállított új faj. Állítják, és erről szól az ő tudományos értekezésük, hogy ez nem jöhet létre. Tehát már téves az a feltételezés, hogy génszerkesztéssel csak tulajdonképpen felgyorsítjuk az idő keretét, ami lehet, hogy százezer év alatt létrejönne, azt most felgyorsítjuk egyetlen másodpercre. Ők azt mondják, hogy ez nem igaz. Tehát itt nagyon súlyos elméleti ütközetek vannak ezen a területen.

És igen, ahogy alelnök úr is mondta, a GMO-mentesség a magyarországi köztermesztésre vonatkozik, és nem pedig a behozott, importált takarmányokra. Ezt az EU-nak az áru szabad áramlása törvénye nem teszi lehetővé. Ezért vagyunk olykor bajban, ez egy más terület, de a mezőgazdaságot rendkívül érinti az Ukrajnából beáramló gabonamennyiségnél, ahol soha nem tiltották meg a GMO-s termesztést, az a helyzet, hogy a jelentős része egyben GMO-s származékot tartalmazó importáru, amelyből aztán nem véletlen, hogy a gazdák védelme és a magunk környezetének védelme érdekében nem szeretnénk, hogy szaporítóanyag legyen, mert rendkívül szigorú az eljárásunk. Egyébként Hajdú megyében is jelentős kiszántások történtek. Romániából - mert ők sem tiltották be - szaporítóanyagok jöttek át illegális módon, ez az igazság, de az ellenőrző szervek ezt észrevették. Ott 100 hektáros kiszántások is történtek. Tehát ebben élen járunk, hogy a magunk által szabott feltételeket a legszigorúbban betartjuk. Tehát nemcsak, hogy törvényt hoztunk erre, Alaptörvény, hanem egy nagyon komoly hatóság működik ezen rendszer mögött. Ennek a végeredménye az, hogy Magyarország államilag tudja garantálni a Nébihen keresztül, hogy amire ráírjuk, hogy GMO-mentes, azt el is hiszi a világban mindenki, hogy az az, és ezért van az, hogy keresettek a Magyarországon termesztett növényfajták.

A sors fintora, hogy a szóját nem tudjuk kiváltani, a fehérjenövényeket, és állatokat ezzel etetünk, és így az állatból előállított élelmiszert már nem nevezhetjük GMO-tisztának, mert a takarmány sajnos GMO-s volt, de jó néhány állattartó telep most már kizárólag biztosítottan GMO-mentes takarmánnyal eteti az állatait. Nekünk egy külön programunk van a déli megyékben, Bács, Baranya és Somogy megyében szójtatermesztés növelésére, mert mi GMO-mentes szóját állítunk elő. A pechünk ebben az lett, mint ahogy ezt említettem is, hogy előállítunk nagy mennyiségű szóját, de a GMO-mentesnek igazolt szójának a világpiacon sokkal nagyobb az ára, mint a GMO-s szójának. Ez azt jelenti, hogy ezek a gazdák nem az állattartóknak adják el a szóját, mert az állattartó nem bírja megfizetni a GMO-mentes szója magasabb árát, hanem eladja a világpiacon a müzliktől kezdve a nem tudom mit, amikhez rengeteg szójafélét használnak fel. Tehát kiderült, hogy mégiscsak nagyon nagy a kereslet a GMO-mentes termékekre, pontosabban van egy nagyon igényes fogyasztói közösség, ráadásul jó fizetőképes fogyasztói közösség, amely rendkívül igényli, hogy garantáltan GMO-mentes legyen az az élelmiszer, amit ő meg akar enni. Ezen az úton szerintem jó irányba haladunk, még akkor is, ha még nem sikerült az összes fehérjeigényt, a takarmányozásra felhasznált fehérjeigényt kiváltani GMO-mentesre.

Elnézést, hogy megint belemélyedtünk szakmailag ebbe a kérdéskörbe, de annyi ága-boga van, ahogy Győrffy Balázs is mondta, hogy rendkívül nagy óvatosság kell.

Mégis ennek ellenére azt állítjuk, hogy a jelenlegi jogszabályok mindenben garantálják azt az álláspontot, amit felépítettünk, és azt a hatósági ellenőrző eljárást, amit működtetünk.

Most adok szót viszonválaszra az előterjesztőnek.

Dr. Keresztes László Lóránt reflexiója

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP) előterjesztő: Nagyon köszönöm a szót, tisztelt elnök úr, és nagyon köszönöm Győrffy alelnök úrnak a hozzászólását. Én azt gondolom, hogy pontosan megvilágította azt, hogy milyen veszélyekkel nézünk szembe, és hogy milyen kritikussá vált a helyzet.

Azzal is mélységesen egyetértünk, hogy mondhatjuk, hogy sokkal inkább már érzelmi alapon dőlnek el ezek a kérdések, vagy ezeknek a megvitatása ilyen jellegű vagy ilyen megközelítést igényel, és hogy a tudományt bizony sokszor egyébként ebben az esetben is az Európai Bizottság bármikor a lobbierdekeknek alárendelve képes félredobni. De ugyanúgy, ahogy nem tudományos, hanem érzelmi kérdés, ki kell mondanunk, hogy politikai kérdéssé is válik, és nem a tudomány, hanem a politika fog ebben a kérdésben mondani valamit.

Éppen az Európai Ügyek Bizottsága ma reggeli ülésén egy kérdésre válaszolva helyettes államtitkár úr beszélt arról, hogy milyen erőviszonyok körvonalazódnak itt az új génszerkesztési technológiák ellen és mellett, és bizony-bizony már felsorakoztak országok, amelyek támogatni akarják, és szabad utat akarnak ennek biztosítani.

Nagy tisztelettel azért szeretném jelezni, hogy ott más érvelés hangzott el. Én amellet szóltam fel, hogy őrizzük meg Magyarország GMO-mentességét, és ebben mutassunk egy nemzeti egységes, és ott Varga Judit elnök asszony és a képviselők is amellet érveltek, hogy valóban nemzeti egységet ki kell tudni mutatni.

Egy párhuzamot szeretnék hozni. Ismerik az Európai Bizottság döntéshozatali mechanizmusait. Sokszor bizony a hátsó lobbierdekek mentén dőlnek el a kérdések, nem feltétlenül úgy, ahogy egyébként különböző konferenciákon az európai polgárok, akik ebben véleményt nyilvánítanak, kifejezik a szándékukat.

Mi egyetértettünk azzal, amikor a migráció kapcsán a kötelező elosztási kvóták ügye ismét napirendre került, akkor két szinten is a Magyar Országgyűlés kifejezte a véleményét. Egyfelől jogtechnikai kérdésekben egy hasonló szubszidiaritási jelzést tett az Európai Ügyek Bizottsága, ez bejött az Országgyűlés elé, nagyon helyesen, mi ezt meg is szavaztuk, tehát támogattuk azt, hogy mondjuk ki, hogy a kötelező elosztási kvóták terén sérti a szubszidiaritást az Európai Bizottság terve. De szintén nagyon helyesen bejött egy politikai szintű mondás és egy politikai szintű indítvány az Országgyűlés elé, hogy a kötelező elosztási kvótákat politikai szinten is utasítsuk el. Holnap már a plenáris ülésen vélhetően tárgyalni fogunk a szubszidiaritási eljárásról GMO-ügyeket érintően, de ez a jogtechnikai megközelítés. Én azt gondolom, hogy ez a párhuzam húzza alá, hogy itt egy világos politikai támogatást kell tudni adni a kormánynak annak érdekében, hogy egy erős és egységes nemzeti álláspontot tudjon képviselni. Ezért gondolom azt, hogy hasonlóképpen egyébként a kötelező elosztási kvóták burkolt jogrendszerbe illesztésével kapcsolatban, itt az új génszerkesztési technológiák elleni fellépés tekintetében is fontos lenne a nemzeti egység kifejezése mind a jogtechnikai kérdések, a szubszidiaritás sérelme oldaláról, mind pedig a politikai kiállás oldaláról.

Ezért én továbbra is úgy gondolom, hogy ez a mi javaslatunk alkalmas arra, hogy ezt a reményeim szerint teljes nemzeti egységet a politika szintjén is kifejezze. És egyébként, ahogy Győrffy Balázs alelnök úr is mondta, ez a kérdés most aktuális, és az említett konferenciát valóban ezért szerveztük meg. Tehát a Fenntartható Fejlődés Bizottságával, a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanáccsal és a Magyar

Természetvédők Szövetségével közösen szerveztük meg szeptember 27-én ezt a konferenciát, és ott valóban az Agrárminisztérium főosztályvezetője nagyon világosan elmondta azt, hogy mit tapasztalnak, milyen erőteljes lobbitevékenységet tapasztalnak ebben az ügyben. Úgyhogy mély meggyőződésünk, hogy a nemzeti egységet fontos politikai szinten is kifejezni, ezért kérem a tisztelt bizottságot, hogy támogassa mégiscsak a javaslat tárgysorozatba vételét. Köszönöm.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szavazáshoz érkeztünk. Kérdezem, hogy ki az, aki támogatja az imént vitatott H/4725. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Aki igen, az kézfeltartással ezt jelezze. *(Szavazás.)* Ez 1, ez kisebbség. A bizottságunk nem támogatja a tárgysorozatba vételt.

A növényvédőszeresek használatának drasztikus csökkentéséről szóló H/4953. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Rátérünk a 2. napirendi pontra, amely a növényvédő szerek használatának drasztikus csökkentéséről szóló javaslat, H/4953. számon került benyújtásra a jelen lévő Keresztes László Lóránt és Ungár Péter által. Mint említettem, ez az indítvány is járt már a bizottságunknál az előző félévben. Itt már majdnem szó szerint ugyanaz az indítvány szövege, talán néhány szó változott meg.

Ezért szintén csak azt tudom mondani, hogy azóta a mi álláspontunk, amikor ezt elutasítottuk, nem változott, ez pedig alapvetőleg abból adódik, hogy az Európai Unió 2030-ra minden tagországtól mintegy 50-60 százalékos hatóanyag- és vegyszerhatóanyag-kibocsátási csökkentést kér az adott tagországoztól. Egyetlenegy probléma van, hogy jelenleg rendkívül eltérő az egyes tagországok hatóanyag-használatának mennyisége 1 hektárra vonatkoztatva. Van olyan európai uniós ország, amely a magyarországihoz, az osztrákhöz és a horváthoz képest is - most már nemzetközi adataim is vannak - négy-öttszörös hatóanyag-mennyiséget használ jelenleg is. Ez azt jelenti, hogy ha azokban az országokban is csak felére kell csökkenteni az 1 hektárra kijuttatott hatóanyag-mennyiséget, és ezt megtennék, még akkor is többszörösét használják például a Magyarországon kijuttatott hatóanyag-mennyiséghez képest úgy, hogy mi egy lépést nem tettünk volna ebben az ügyben.

Nem kérdéses, hogy rendkívül nagy lesz a versenyelőny-versenyhátrányi állapot, és úgy, ahogy Dócs Dávid múltkor ezt kifejtette, és Bencze János is, hogy értjük, hogy többek között a méhek veszélyeztetése, és hogy milyen bonyolult ökoszisztémát kell figyelembe venni, de azt is, hogy Magyarország nem jár élen a túlzott hatóanyag-felhasználás területén.

Inkább abban kérnénk majd az LMP segítségét, hogy a zöldtársaikkal odakint Brüsszelben fogadtassák el és értesék meg, hogy ne azt írják elő, hogy minden tagország a jelenleg használt hatóanyag-mennyiségét csökkentse felére, hanem mondják meg azt a mértékegységet, hogy 1 hektárra mennyi szerintük a kivihető egyes típusú hatóanyag. És akkor már rendben vagyunk, akkor már „egyenlő pályák, egyenlő esélyek”, mondhatnánk. Akkor nézzük meg, hogy egyes hatóanyagoknál Magyarország tényleg fölülte van az akkor az Unió által előírt hatóanyag-mennyiséghez képest, vagy alatta vagyunk, kell-e tennünk valamit, vagy nem kell tennünk, nekünk kell drasztikusan felére csökkenteni, vagy nem nekünk kell, mert még mindig az egyik legkíméletesebb technológiával végezzük a növénytermesztést. Erről a múltkor itt mind Czerván György, mind Gyórfy Balázs, akik nemzetközi szinten tárgyaltak agrárkamaraik részéről, a MAGOSZ részéről, a kormánynak is ez az álláspontja, hogy egységes hatóanyag-tartalmat kell hektáronként vonatkoztatni, és akkor értjük, hogy

kinek mi lenne a feladata. De úgy, hogy általánosan csökkentsük, és az önök indítványa meg azt mondja, hogy még ennél is nagyobb mértékben csökkentsük - egyelőre mi nem tudjuk akceptálni ezt az indítványt.

Értjük mi, hogy most az LMP zöldpárt, tehát tényleg minden következményét értem, régóta vagyok itt a parlamentben, de ezt az ilyen típusú elbillenést a növénytermesztés, hatóanyag-felhasználás és egyéb, vakcinázás, és még van itt más is, amiben kötelezettségek vannak, hogy mit kell csökkenteni, ezt nem a magyar mezőgazdaságon kell kezdeni, ismerve a többi, főleg nyugat-európai uniós országok hatóanyag- és egyéb stimuláló szerek felhasználásának a mennyiségét. Ezért a mostani álláspontja is az a kormányoldalnak, hogy semmi nem változott, azt hiszem, júliusban vagy júniusban tárgyaltuk ugyanezt az indítványt, azóta semmi nem változott a mi álláspontunkban, most is elutasításra fogjuk javasolni ezt a határozati javaslatot.

Megadom a szót az előterjesztőnek.

Dr. Keresztes László Lóránt szóbeli kiegészítése

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP) előterjesztő: Nagyon szépen köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Valóban, és nem is először van egyébként a szaktanárság előtt ez a javaslat az LMP részéről. Amióta az LMP az Országgyűlésben frakcióval rendelkezik, azóta mindig is kifejezte és kifejezi indítványom során is, hogy a természetes vizek védelme, a biodiverzitás védelme, így az emberi egészség védelme rendkívül fontos, és ennek fontos eleme a mezőgazdasági vegyszerhasználat csökkentése.

Annnyiban szeretnék reflektálni elnök úr szavaira, amivel egyébként alapvetően egyetértek, hogy ez az indítvány, amit mi előterjesztettünk, európai szintű javaslatokat terjeszt elő, de kellő általánossággal. Ez egyáltalán nincs ellentmondásban azzal a szándékkal, amit megfogalmazott egyébként elnök úr, hogy mi sem akarjuk, hogy a magyar gazdálkodók versenyhátrányba kerüljenek ezáltal. Tehát mi európai szinten javasoljuk azt, hogy a magyar kormány, figyelembe véve természetesen teljes mértékben a magyar nemzeti érdekeket, egy ilyen törekvést segítsen.

Nem akarom bő lére eresztetni ezt a vitát, valóban, ahogy elmondta elnök úr is szinte szó szerinti a javaslatunk. Egyetlenegy dolgot, az előzőhöz képest egyetlenegy dolgot szeretnék csak megemlíteni, ami talán kiegészítheti a legutóbbi tárgyalás menetét vagy az ehhez kapcsolódó információkat.

Nem oly rég a Fenntartható Fejlődés Bizottsága előtt beszéltünk egy kutatás eredményeiről, ami a glifozáttal kapcsolatban jelent meg, a PAN Europe és az európai zöldek elindítottak egy kutatást. Ez arra vonatkozott, ez múlt évben októberben indult meg, hogy 12 európai ország vízmintáit vizsgálták meg, és azt vizsgálták, hogy a glifozát és a bomlásterméke jelen van-e ezekben a mintákban. Sajnos azt a megállapítást tették, hogy 74 százalékban megtalálták a glifozátot és annak a bomlástermékét, egyébként Magyarországon is. A magyarországi vízminta a ráckevei Kis-Duna-ágból származott. Olyan kimutatási határral dolgoznak, ami bizony azt mutatja, hogy az a koncentráció, ami jelen van, már alkalmas arra, hogy a vízi élőlényeket károsítsa, hogy a bélrendszerükben, a baktériumflórájukban, fejlődésükben, szaporodásukban is gátolja. Tehát azt mutatja, hogy ezek a szerek bizony eljutnak a természetes vizekbe, eljutnak egyébként az emberi szervezetbe is. Ez a kutatás is igazolja azt, hogy milyen súlyos kockázatokat jelentenek egyébként ezek, most nyilván a glifozát egy kiemelten kockázatosnak tekinthető készítmény.

Itt is egyébként pontosan az a nagyvállalati lobbij jelenik meg ezen termékek mögött, mint ahogy a GMO, a génszerkesztési technológiák mögött. Nagyon érdekes a párhuzam egyébként az Európai Bizottság, illetve a kapcsolódó európai hatóságok döntéshozatalában, mint a génszerkesztési technológiák tekintetében, hogy ugyan

megállapítják a kockázatot, de nem hoznak döntést, hanem a tagállamokra bízzák a döntést. És most egy aktualitás van e tekintetben, ha nem is konkrétan általában a növényvédőszer-használat csökkentése tekintetében, de ismereteim szerint a héten már döntéshozatal lesz európai szinten, vagy elkezdődik a döntéshozatal a glifozát engedélyének az ismételt kiadása tekintetében. Tehát ezért is indokolt, hogy erről a kérdéstről beszéljünk.

Most nyilván a hárszabályból levezethetően már aligha lesz lehetőségünk, nem lesz módunk arra, hogy erről az indítványról konkrétan már az európai szintű döntéshozatal szintjén beszéljünk, vagy az előtt beszéljünk, de én azt gondolom, hogy ez egy hosszabb folyamat lesz. Ezért indokolt a plenáris ülésen ezeket a kérdéseket is hasonló részletességgel megtárgyalni egyébként, ahogy ez megtörtént, mondjuk, a már említett génszerkesztési technológiák miatt említett szakmai konferencián, de én azt gondolom, hogy politikai szinten is a plenáris ülésen, pontosan azoknak a szempontoknak az érvényesítése érdekében, amit elnök úr is mondott. Ezért kérem a tisztelt bizottságot, hogy támogassák az indítvány tárgysorozatba vételét. Köszönöm.

Hozzászólás

ELNÖK: Igen. Én arra kérném az előterjesztőt és a mögötte álló pártot, amelynek európai uniós kapcsolatai vannak... Újra visszatérek az ukrán gabonaimporthoz. Ott két dologra azért hadd hívjam fel a figyelmet. Most már nyilvánosságra került az az adat, amit belülről mindenki tudott, hogy Ukrajna termőföldjének 30 százaléka amerikai befektetők kezében van. *(Bencze János távozik az ülésről.)* Ezáltal, hogy ukrán gabona érkezik-e Magyarországra, már eleve kérdéses. Elnézést, ez nem ukrán gabona, ez a legjobb esetben kétharmad ukrán gabona - amerikai gabona érkezik, hogy tisztázzuk.

De nem ez az igazi kérdés, hogy kinek a tulajdona ez, hanem az, hogy milyen technológiával termesztene. Az ön javaslata azt mondja, hogy milyen drasztikus további hatóanyag-csökkentéseket kell elérni. Ukrajnában, ami nem európai uniós tagország, semmilyen kötelezvénye nincs neki, saját belátásuk szerint engedélyeznek vagy tiltanak egyes hatóanyagokat. Kiderült, hogy már olyan hatóanyagokkal dolgoznak, amiket mi, mármint az Európai Unió legalább 20 éve vagy több mint 10 éve már réges-régen betiltott.

Ezért inkább arra kérném önt, hogy amikor egy kormánydöntés születik arról, hogy az Unió döntésével ellentétesen mégiscsak azt mondjuk, hogy mi nem engedjük be egyelőre az ukrán gabonát, akkor álljanak ki, és mondják el, hogy ezzel önök egyetértenek, mert itt olyan hatóanyagokat használnak az ukrán gazdálkodók, amelyek rendkívül veszélyeztetik minden importáló, netán az ő termékeit felhasználó országokat. Ezért mi mereven ennek ellenállunk, és inkább ezekben a kérdésekben kellene úgymond a magyar gazdák érdekeit képviselni, mint amire ön is itt utalást tett. Tehát lenne helye.

Egyébként itt is az Unió kétarcúsága eszméletlen. Szóval, aki figyelte, itt Hollandiától kezdve Belgiumban gazdatüntetések sora volt ezen hatóanyagok csökkentésének a kikövetelése miatt, akik figyelték az elmúlt fél éves eseményeket, de eközben az, hogy Ukrajnából milyen, általunk nem engedélyezett technológiával termelt gabonákat korlátozás nélkül engednének be, valamiért őket nem zavarja. Eközben minket viszont arra kényszerít, hogy a nagyon magas környezetvédelmi szintet még tovább erősítsük bizonyos hatóanyagok csökkentésével. Nekem a fejemben nem fér el ez az álláspont. Úgyhogy inkább, mondom, arra kérném, hogy ilyen esetekben legyenek szívesek hangosak lenni, és követelni, hogy ilyen típusú gabonafélék és minden más tényleg ne érkezzon be Magyarországra.

A kormánypárt a többségi véleményét továbbra is fenntartja, vagy fogom azt javasolni, hogy ne vegyük tárgysorozatba ezt az indítványt az ismert indokok miatt. *(Földi Judit távozik az ülésről.)* Ezért kérdezem, ki az, aki tárgysorozatba venné a most tárgyalt H/4953. sorszámú határozati javaslatot. Aki igen, az kézfeltartással... *(Jelzésre:)* Visszavonom az indítványt a határozati javaslatról való szavazásra. Az előterjesztőnek adok még szót.

Dr. Keresztes László Lóránt reflexiója

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Csak szeretném jelezni nagy örömmel, hogy nyitott kapukat döntet a tisztelt elnök úr, hiszen az LMP frakciója hangosan támogatta azt a kormánydöntést, miszerint fenntartják az ukrán gabona behozatali tilalmát. Úgyhogy az LMP mindig következetes próbál lenni ezekben a kérdésekben, és következetes is, mi mindig a nemzet érdekeit képviseljük. Én ezért kérem a tisztelt kormánypárti képviselőket, hogy támogassák ezt az indítványt, hiszen ugyanazzal a nagyvállalati lobbival állunk szemben, mint a génszerkesztési technológiák kapcsán. Úgyhogy kérem tisztelettel elnök urat, ahogy mi is támogattuk a kormány döntését, egyébként hangosan és következetesen, úgy támogassák az indítványunk tárgysorozatba vételét. Köszönöm.

Szavazás

ELNÖK: A döntések általában az észszerűség mentén mennek, és nem a viszonyosság elvén, minálunk legalábbis így szokott lenni. Köszönöm az észrevételt.

Viszont a szavazásra térek vissza újra. Kérdezem, hogy ki az, aki támogatja az imént tárgyalt és az előbb jelzett sorszámú indítványt. Aki igen, az kézfeltartással ezt jelezze. *(Nincs jelzés.)* Nincs ilyen. A bizottságunk nem támogatja az indítványt.

A 2. napirendi pontot is lezárom. Köszönöm szépen az előterjesztőnek a jelenlétet.

Egyebek

Egyebek. Várhatóan a most tudott parlamenti forgatókönyv alapján október 30-a, ez egy hétfői nap lesz, ekkor várhatóan bizottsági ülést fogok elrendelni. Mindezeket megelőzően október 20-án, pénteken az OMÉK-en kihelyezett mezőgazdasági bizottsági ülésünk lesz. Hagyományaink szerint ezen a napon, mármint a két évente megrendezésre kerülő OMÉK-en a bizottságunk helyezett ülést tart. Kérem a bizottsági tagokat, hogy ezen vegyenek részt, nemcsak maga a bizottsági ülés formális léte miatt, ott egyben Nagy István miniszter úr is jelen fog lenni, és az AMC igazgatója is, hanem egyáltalán az a nagy rendezvény, ami az OMÉK-et jelenti, a bizottsági ülésünk után és a hivatalos megnyitóünnepség után miniszter úrral közösen, vagy aki úgy érzi, saját maga is bebarangolhatja a kiállítók standjait.

Terveink szerint Nagy István miniszter úrnak az úgynevezett szokásos vagy kötelező éves meghallgatását 2023. november 13-ára tervezzük, miniszter úrral egyeztetve. Tehát november 13-a ez az időpont, amit most tervezünk. Bármelyikben lehet változás. Már az OMÉK-en nem, mert az október 20., a másik kettőben esetlegesen. Tehát a november 13. miniszter úrhoz kötött időpont. Ha neki bármi közbejön, akkor ez értelemszerűen meg fog változni, egyelőre ők ezt visszaigazolták, és az október 30-ai időpont pedig itt a parlament előrehaladásával, de ottani vita előrehaladásával úgy látjuk, hogy akkor aktuális lesz egy bizottsági ülésünk.

További kérdés, észrevétel van-e az egyebekben? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor az egyebeket is lezárom, és az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 50 perc)

Font Sándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Földi Erika